

- O. V. Kapustina. – К. : KNEU, 2003. – 96 s.
3. *Zakatnov D. O.* Zmist proforiientatsiinoi roboty zi starshoklasnykamy / D. O. Zakatnov, O. V. Melnyk, B. O. Fedoryshyn. – К. : IPV APN Ukrainy, 2003. – 80 s.
  4. *Kapustina O. V.* Aktyvizatsiia profesiinoho samovyznachennia starshoklasnykiv / O. V. Kapustina // Navchalni innovatsii ta yikh vplyv na yakist osvity. – К. : KNEU, 2003. – S. 437-438.
  5. *Klimov Ye. A.* Psikhologiya professionalnogo samoopredeleniya / Ye. A. Klimov. – Rostov-na-Donu : Feniks, 1996. – 512 s.
  6. *Moliako V. A.* Psykholohichna hotovnist do tvorchoi pratsi / V. A. Moliako. – К. : Znannia URSR, 1989. – 240 s.
  7. *Pryazhnikov N. S.* Professionalnoe i lichnostnoe samoopredelenie / N. S. Pryazhnikov. – М. : Institut prakticheskoy psikhologii, 1996. – 256 s.
  8. *Syniakova V. B.* Profesiine samovyznachennia osobystosti [Elektronnyi resurs] / V. B. Syniakova // Mala akademiia nauk uchnivskoi molodi. – Rezhym dostupu : http://www.kyivobl.man.gov.ua/zakhody/Poradi_psihologa/PROFESIINE_SAMOVIZNACHENNJA_OSOBISTOSTI/

Вдовенко И. С. *Профессиональное самоопределение учащихся и их профессиональная направленность при обучении в Щорском высшем профессиональном училище лесного хозяйства.*

В данной статье проанализированы психологические и педагогические подходы к профессиональному самоопределению молодежи. Проанализированы концепции ведущих отечественных и зарубежных ученых, которые исследовали проблему профессионального самоопределения учеников школ. Рассмотрены основные противоречия понимания проблемы профессионального самоопределения современными исследователями. Определены принципы, которыми руководствуются ученики при выборе профессии. Раскрыты основные задачи профессионального самоопределения.

Ключевые слова: *выбор профессии, профессиональное самоопределение, профориентация, самореализация, профессиональное направление.*

Vdovenko I. S. *Professional self-determination of students and their professional orientation training in shchors higher vocational school of forest husbandry.*

The psychological and pedagogical approaches to professional self-determination of students are analyzed in this article. Concepts of leading ukrainian and foreign scientists who have investigated the problem of professional self-determination of students are analyzed. The basic contradictions in understanding of the professional self-determination problems by modern researchers are observed. Principles the students led by when choosing a career are determined. The basic tasks of the professional self-determination are discovered.

Keywords: *choosing a career, professional self-determination, career guidance, self-realization, professional direction.*

УДК 37:004

Галаган І. М.

ПРОЕКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОСНОВІ ДИДАКТИЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ МЕРЕЖЕВИХ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ

У статті розглядаються проблеми проектування освітнього середовища навчання фаховим дисциплінам, заснованого на сучасних інформаційних і комунікаційних технологіях з використанням мережеских технологій, гіпертексту. Розкривається дидактичний потенціал мережеских ресурсів в середовищі електронних навчально-методичних комплексів. Розглядаються дидактичні можливості освітніх мережеских ресурсів для підвищення ефективності освітнього процесу і реалізації особистісно зорієнтованого навчання в середовищі електронних навчально-методичних комплексів.

Ключові слова: інформаційне освітнє середовище, електронний навчально-методичний комплекс, освітній мережевий ресурс, мережеві технології, гіпертекст, особистісно зорієнтоване навчання.

Традиційна система освіти, що успішно працювала до формування і розвитку інформаційного суспільства, сьогодні зазнає істотних змін в методиці (зокрема у формах і засобах) навчання через появу і впровадження нових компонентів навчання зі своїми дидактичними можливостями і властивостями [6].

Розв'язанню практичних проблем реформування змісту освітньої галузі “Технологія” та розробці теоретико-методичних засад підготовки вчителів технологій присвячені дослідження В. І. Гусєва, Р. С. Гуревича, О. М. Коберника, О. Е. Коваленко, М. С. Корця, Л. В. Оршанського, В. К. Сидоренка, В. В. Стешенка, Г. В. Терещука, В. П. Титаренко, В. П. Тищенко, Д. О. Тхоржевського та ін.

Психологічні та педагогічні особливості впровадження сучасних інформаційних технологій у навчальний процес досліджували В. П. Беспалько, В. Ю. Биков, Н. І. Бойко, М. І. Жалдак, Ю. І. Машбиць, Н. В. Морзе, С. А. Раков, Ю. С. Рамський, З. С. Сайдаметова, О. М. Спірін, Ю. В. Триус та ін.

На думку В. П. Дронова [1], сучасне інформаційне освітнє середовище (ІОС) має системно-структурну організацією з наступною сукупністю взаємодіючих систем (підсистем): електронних освітніх ресурсів (ЕОР), комп'ютерних засобів навчання, сучасних засобів комунікації і педагогічних технологій. Навчальна діяльність в такому ІОС є відкритою педагогічною системою, спрямованою на виховання інтелектуальної, творчої і соціально розвиненої особистості.

Але сутність нового ІОС повинна визначатися не лише (і не тільки) змістом нових компонентів (в основному ЕОР), а можливістю досягнення нових освітніх результатів. У цьому сенсі особливо важливими є склад, структура і взаємозв'язок різних компонентів ІОС, ефективне функціонування якого повинна забезпечити його гнучка структура, що адаптується до певних педагогічних ситуацій, підлаштовується під різні потреби суб'єктів освітньої діяльності [3].

Наукові пошуки у галузі формування сучасного ІОС і застосування ЕОР проводяться вже не один рік, але належної ефективності не приносять. На думку авторів [7], головною причиною цього є те, що розробка і застосування ЕОР спрямовані на підвищення ефективності діяльності викладача і студентів в умовах традиційних цілей і змісту навчання. Цей підхід використання ЕОР не здатний ефективно реалізувати навчальну діяльність і значний дидактичний потенціал цих ресурсів. Якість освіти, спрямована на досягнення нових освітніх результатів, реально може бути досягнута, якщо дидактичний потенціал ЕОР і побудованих на їх основі сучасного ІОС буде реалізований в новій моделі освітнього процесу.

Очевидно, що розробка і впровадження в навчальний процес сучасних освітніх ресурсів (електронних освітніх ресурсів, цифрових освітніх ресурсів, освітніх Web-ресурсів, електронних засобів навчання і т. ін.) підвищать ефективність навчання тільки у тому випадку, якщо їх застосовуватимуть виходячи з експертизи і аналізу їх дидактичних можливостей (візуалізації навчального матеріалу, підвищення інтерактивності навчання, доступу до джерел знань, оперативного контролю).

Нині існує досить велике різноманіття електронних навчальних посібників і електронних навчально-методичних комплексів з різних навчальних дисциплін. Як правило, вони представлені на сайтах навчальних закладів у мережі Інтернет і в локальних мережах освітніх установ, а також поширюються на електронних носіях (в основному на компакт-дисках) [5]. Тому при створенні і використанні різних електронних навчальних матеріалів слід розрізняти такі їх форми, як “навчальне електронне видання”, “електронний підручник”, “електронний навчальний посібник”, “електронний тест”, “електронний навчально-методичний комплекс”.

Існує багато точок зору на дефініцію “електронний навчально-методичний комплекс”,

але жоден державний документ не дає точного визначення цьому виду ЕОР. У межах нашого дослідження ми розглядаємо електронний навчально-методичний комплекс (ЕНМК) як електронне видання, що включає сукупність навчально-методичних матеріалів, які сприяють ефективному освоєнню студентами навчального матеріалу, що входить у навчальну програму дисципліни (чи блоку дисциплін) плану підготовки студентів по одній або декількох спеціальностях (напрямах).

Цілями створення і використання ЕНМК є:

- підтримка і розвиток як основного навчального процесу, так і дистанційних технологій навчання;
- забезпечення 100%-ої оснащеності навчального процесу навчально-методичними, довідковими і іншими матеріалами, що покращують якість підготовки фахівців;
- створення інструменту планування і організації робіт із вдосконалення навчально-методичної бази закладів освіти.

Перераховані цілі також залежать від навчальної дисципліни і спеціальності навчання студентів, можуть уточнюватися і змінюватися.

Незаперечними перевагами ЕНМК у порівнянні з традиційними засобами є:

- різноманітність форм представлення навчальних повідомлень, що розкриває нові можливості цього освітнього ресурсу, забезпечує занурення студента у пізнавальний процес за рахунок активного включення різних каналів сприйняття навчальних повідомлень;
- інтерактивність ЕНМК в реальному часі, реалізована на мультимедійному комп'ютері, що робить навчання цікавішим і дозволяє студенту самостійно дозувати порції навчальних повідомлень, тривалість вивчення окремих тем навчальної дисципліни, регулювати міру складності питань і завдань, проводити самоконтроль знань;
- можливість адаптації змісту навчального матеріалу до індивідуальних особливостей студента;
- невербальність середовища навчання: сучасні комп'ютерні технології спрощують процес засвоєння теоретичного матеріалу, реалізуючи методичний прийом “роби як я”, а також емулюють діяльність живого викладача, що дозволяє значно прискорити процес вироблення умінь і навичок, необхідних у практиці;
- можливість швидкого і точного пошуку необхідного навчального матеріалу за ключовими словами електронного словника термінів, глосарію, електронної енциклопедії і навчально-бібліографічного довідника ЕНМК, а також елементи управління, що реалізують можливість повтору анімації, відеоінформації і звукових записів;
- можливість дистанційного, масового і самостійного навчання з використанням ЕНМК, розміщеного на сервері комп'ютерної мережі.

Недоліки електронних навчально-методичних комплексів полягають в наступному:

- наявність електронно-обчислювальної техніки – обов'язкова умова для роботи з ЕНМК;
- наявність певного програмного забезпечення для роботи з конкретним ЕНМК;
- освоєння особливостей інтерфейсу кожного окремого ЕНМК;
- необхідність придбання студентом спеціальних навичок маніпулювання мультимедійними ресурсами.

Зазвичай ЕНМК має наступні компоненти: навчальна програма дисципліни; методичні рекомендації з вивчення дисципліни для студентів; навчальні і навчально-методичні матеріали для лекцій, семінарських, практичних занять; навчально-довідкові та навчально-наочні матеріали; форми поточного, проміжного і підсумкового контролю; матеріали професійної практики; навчально-бібліографічні матеріали і т. ін. [4].

Перелік складових частин ЕНМК може бути продовжений, в той же час деякі пункти в ньому навпаки можуть варіюватися – це залежить від конкретної навчальної дисципліни (чи блоку дисциплін) і конкретної спеціальності (напряму) [6].

З вищеперелічених компонентів ЕНМК ми зупинимося на освітніх Web-ресурсах, що використовуються в середовищі мережових ЕНМК. Обґрунтовується цей вибір широкими дидактичними можливостями освітніх Web-ресурсів, за рахунок використання новітніх Web-

технологій.

Серед найважливіших переваг використання освітніх Web-ресурсів слід назвати представлення навчальних повідомлень на основі гіпертекстової технології, що найбільшою мірою відповідає особливостям їх сприйняття і осмислення людиною [7].

Гіпертекстові технології побудовані на основі семантичної обробки навчальних повідомлень. Суть цих технологій полягає у ієрархічній організації навчального матеріалу та використання методу переходу за посиланнями на місця, що цікавлять студента під час осмислення навчальних повідомлень.

Використання освітнього Web-ресурсу дозволяє окрім зв'язування розподілених даних, здійснювати ще одну дуже важливу функцію – розглядати інформаційний ресурс з потрібною мірою деталізації, що істотно спрощує аналіз великих об'ємів даних [2]. У цьому випадку можна швидко відібрати найнеобхідніше, а потім вивчити вибраний матеріал в усіх подробицях.

У свою чергу Web-технології багаторазово збільшують можливості телекомунікацій як в плані доступу до нових джерел знань, так і в плані організації і підтримки нових видів навчальної діяльності. Наприклад, Web-технології у складі ЕНМК надають наступні дидактичні можливості: представлення і передача навчальних, методичних і довідкових повідомлень; зберігання і обробка навчальних, методичних і довідкових повідомлень; проектування освітнього процесу і т. ін.

Виділимо деякі дидактичні можливості освітнього Web-ресурсу, що розроблений і підтримується дидактичними можливостями Web-технологій в середовищі мережевого ЕНМК:

- підготовка і редагування освітнього Web-ресурсу безпосередньо в мережевому освітньому просторі за допомогою простого текстового редактора;
- зберігання освітнього Web-ресурсу у мережевому Web-просторі;
- розсилка освітнього Web-ресурсу (текст, аудіо, відео і т. ін.) студенту за допомогою швидкісних каналів Web-простору;
- вільний пошук освітнього Web-ресурсу у мережевому освітньому просторі;
- використання програмного забезпечення і периферійних пристроїв віддалених комп'ютерів, що підключені до мережевого освітнього простору для запуску на них навчальних програм, тренажерів, проведення відповідних обчислень;
- інтерактивність освітнього Web-ресурсу за рахунок спеціально створеної мультимедійної підтримки і оперативного зворотного зв'язку;
- можливість оперативного і адаптивного проведення контрольних-оцінювальних заходів;
- дистанційне використання освітнього Web-ресурсу в цілях підтримки освітнього процесу або підвищення кваліфікації.

У складі мережевого ЕНМК, гіпертекстові системи мають широке застосування за рахунок наявності наступних переваг [8]:

- придатність для систем автоматизованого навчання. Дозволяє студенту проглянути не лише велику групу елементів, але і вивчити механізм утворення асоціативних зв'язків;
- робить можливою навігацію у великих базах даних. Незалежно від об'єму система може забезпечити доступ до необхідної інформації, запропонувати пошукову стратегію, побудовану з урахуванням інтересів конкретного користувача;
- служить засобом підтримки інтелектуальної діяльності, оскільки дає підказку про зв'язки кожного аспекту або поняття, чим забезпечує легший доступ до інформаційних масивів;
- практично не обмежує сфери застосування і напряму навчальної діяльності;
- організовує інформацію за семантичними критеріями, завдяки чому виникає ефект об'єктивного інформаційного середовища.
- вивчення матеріалу, побудованого за принципом гіпертексту, зручне для сприйняття і має позитивний вплив на запам'ятовування основного матеріалу;
- дає користувачеві “живу”, динамічну систему, в якій є різні можливості, і при цьому

дозволяють йому, як бути самостійним в цій системі, так і активно діяти;

– можливість вибору власної траєкторії навчання, продиктованої пізнавальними інтересами студента, за рахунок незалежної навігації.

Однією з ключових переваг застосування гіпертекстових технологій у складі мережевого ЕНМК, являється можливість для студентів проектувати свій освітній процес не тільки у визначеній викладачем (навчальною програмою, тематичним планом) послідовності, а вільно, керуючись своїми можливостями, пріоритетами і інтересами. Цілі навчання в мережевому ЕНМК спрямовані на розвиток пізнавального інтересу студентів, їх пізнавальної і творчої активності, усебічний розвиток особистості.

Підводячи підсумки дослідження, можна відмітити, що створення і впровадження у навчальний процес ЕНМК з окремих дисциплін і блоків дисциплін є досить поширеним і закономірним явищем у фаховій підготовці, оскільки дозволяє комплексно підходити до вирішення основних дидактичних завдань.

Важливою перевагою навчального процесу, організованого у межах ІОС на основі мережевих ЕНМК, є можливість реалізації одного з пріоритетних напрямів у освіті - організацію особистісно зорієнтованого навчання, що об'єднує різні педагогічні технології (навчання в співпраці, різнорівневе навчання, варіативне навчання, індивідуалізацію навчання, проектну діяльність, модульно-рейтингову технологію навчання, самоосвіту, проектування власної траєкторії навчання і т. ін.).

Проведене дослідження дозволяє стверджувати, що якість освіти і сформовані на її основі нові освітні результати не можуть бути досягнуті у межах ІОС, заснованого на традиційних формах, методах і засобах навчання. Тому сучасний освітній процес з усіма його компонентами повинен реалізовуватися на основі ІОС нового типу (наприклад на базі ЕНМК).

Практика застосування ЕНМК в навчальному процесі Інженерно-педагогічного інституту НПУ імені М. П. Драгоманова показала наступні їх переваги в порівнянні з використанням традиційних навчальних посібників і форм навчання:

– ефективне запам'ятовування студентами матеріалу фахових дисциплін за рахунок наявності у ЕНМК різноманітного ілюстративного матеріалу;

– підвищення інтересу студентів до вивчення дисципліни з використанням ЕНМК за рахунок широкого впровадження мультимедійних засобів навчання (фото- і відео- матеріали, інтерактивні тести і навчальні програми);

– висока швидкість освоєння окремих тем навчальної дисципліни за рахунок використання в ЕНМК гнучкої системи зв'язків між теоретичним матеріалом, завданнями лабораторного практикуму, електронними копіями навчальної і навчально-методичної літератури, тестовими і контрольними завданнями;

– значна економія коштів, що витрачаються на розмноження роздавального матеріалу для лабораторних і семінарських занять;

– доступність навчальних матеріалів, що входять до складу ЕНМК (оскільки файли ЕНМК розташовані на сервері, студенти мають можливість звернутися до ЕНМК з будь-якого комп'ютера з комп'ютерних класів упродовж усього робочого дня);

– простота організації самостійної роботи студентів над темами навчальної дисципліни з використанням матеріалів ЕНМК (особливо для студентів заочної форми навчання);

– можливість швидкої перевірки знань великого числа студентів на етапах проміжного і підсумкового контролю шляхом проведення електронного тестування за допомогою тестів ЕНМК.

До негативних моментів використання ЕНМК можна віднести: витрати часу на навчання студентів правилам роботи з електронними навчальними матеріалами ЕНМК; відсутність у студентів бажання конспектувати матеріал аудиторних лекцій, який частково уже є в ЕНМК; вивчення електронних матеріалів часто відштовхує студентів від знайомства з традиційними підручниками, посібниками, науковою літературою з дисципліни; швидку стомлюваність студентів при деяких видах роботи з ЕНМК.

Використана література :

1. Дронов В. П. Информационно-образовательная среда XXI века / В. П. Дронов // Вестник образования. – М., 2009. – № 15. – С. 44-52.
2. Кувшинов С. E-Learning – новая реальность образования [Текст] / С. Кувшинов // Высш. образование в России. – 2007. – № 8. – С. 75-78.
3. Лисицына Л. С. Технологии сетевой ИС AcademicNT для разработки и методической поддержки очных и очно-заочных (дистанционных) курсов повышения ИКТ-компетентности педагогов : методическое пособие / Л. С. Лисицына, А. В. Лямин. – СПб. : СПбГУ ИТМО, 2007. – 35 с.
4. Методическое руководство по разработке электронного учебно-методического обеспечения системы электронно-дистанционного обучения / сост. Т. В. Щеголева, В. Г. Юрасов, Г. В. Кольцова. – ФГБОУ ВПО “ВГТУ”; Воронеж, 2012. – 53 с.
5. Освітнє середовище для підготовки майбутніх педагогів засобами ІКТ : [монографія] / Р. С. Гуревич, Г. Б. Гордійчук, Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський, О. В. Шестопап ; за ред. проф. Р. С. Гуревича. – Вінниця : ФОП Рогальська І. О., 2011. – 348 с.
6. Підбуцька Н. В. Актуальні проблеми професійної підготовки сучасних фахівців / Н. В. Підбуцька // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2010. – № 1. – С. 58-63.
7. Разработка учебно-методических средств и технологий дистанционного обучения по дисциплинам кафедры ИКТ [Текст] : отчет о госбюджетной НИР за 2010 г. (заключительный) / Укр. инж.-пед. акад., каф. информатики и компьютерных технологий ; рук. темы А. Т. Ашероу ; исполн. Н. А. Бондаренко [и др.]. – Х. : [б. и.], 2010. – 132 с.
8. Смирнова-Трибульська Є. М. Дистанційне навчання з використанням системи MOODLE : навч.-метод. посіб. / Є. М. Смирнова-Трибульська. – Херсон : Айлант, 2007. – 492 с.

References :

1. Dronov V. P. Informatsionno-obrazovatel'naya sreda XXI veka / V. P. Dronov // Vestnik obrazovaniya. – M., 2009. – № 15. – S. 44-52.
2. Kuvshinov S. Ye-Learning – novaya realnost obrazovaniya [Tekst] / S. Kuvshinov // Vyssh. obrazovanie v Rossii. – 2007. – № 8. – S. 75-78.
3. Lisitsyna L. S. Tekhnologii setevoy IS AcademicNT dlya razrabotki i metodicheskoy podderzhki ochnykh i ochno-zaochnykh (distantсионnykh) kursov povysheniya IKT-kompetentnosti pedagogov : metodicheskoe posobie / L. S. Lisitsyna, A. V. Lyamin. – SPb. : SPbGU ITMO, 2007. – 35 s.
4. Metodicheskoe rukovodstvo po razrabotke elektronno-uchebno-metodicheskogo obespecheniya sistemy elektronno-distantсионного obucheniya / sost. T. V. Shchegoleva, V. G. Yurasov, G. V. Koltsova. – FGBOU VPO “VGTU”; Voronezh, 2012. – 53 s.
5. Osvitnie seredovyshche dlia pidhotovky maibutnykh pedahohiv zasobamy IKT : [monohrafiia] / R. S. Hurevych, N. B. Hordiichuk, L. L. Konoshevskiy, O. L. Konoshevskiy, O. V. Shestopal ; za red. prof. R. S. Hurevycha. – Vinnytsia : FOP Rohalska I. O., 2011. – 348 s.
6. Pidbut'ska N. V. Aktualni problemy profesiinoi pidhotovky suchasnykh fakhivtsiv / N. V. Pidbut'ska // Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnymy systemamy. – 2010. – № 1. – S. 58-63.
7. Razrabotka uchebno-metodicheskikh sredstv i tekhnologiy distantsionnogo obucheniya po distsiplinam kafedry IKT [Tekst] : otchet o gosbyudzhethoy NIR za 2010 g. (zaklyuchitel'nyy) / Ukr. inzh.-ped. akad., kaf. informatiki i kompyuternykh tekhnologiy ; ruk. temy A. T. Asherov ; ispoln. N. A. Bondarenko [i dr.]. – Kh. : [b. i.], 2010. – 132 s.
8. Smyrnova-Trybulska Ye. M. Dystantsiine navchannia z vykorystanniam systemy MOODLE : navch.-metod. posib. / Ye. M. Smyrnova-Trybulska. – Kherson : Ailant, 2007. – 492 s.

Галаган И. М. Проектирование информационно-образовательной среды на основе дидактических возможностей сетевых электронных учебно-методических комплексов.

В статье рассматриваются проблемы проектирования образовательной среды обучения профессиональным дисциплинам, основанной на современных информационных и коммуникационных технологиях с использованием сетевых технологий, гипертекста. Раскрывается дидактический потенциал сетевых ресурсов в среде электронных учебно-методических комплексов. Рассматриваются дидактические возможности образовательных сетевых ресурсов для повышения эффективности образовательного процесса и реализации личностно-ориентированного обучения в среде электронных учебно-методических комплексов.

Ключевые слова: информационная образовательная среда, электронный учебно-методический комплекс, образовательный сетевой ресурс, сетевые технологии, гипертекст, личностно-ориентированное обучение.

Galagan I. M. Planning of informative educational environment on the basis of didactic possibilities of network electronic education metodix complexes.

The problems of planning of educational environment of teaching to professional disciplines are examined in the article, based on modern information and of communication technologies with the use of network technologies, hypertext. Didactic potential of network resources opens up in the environment of electronic education metodix complexes. Didactic possibilities of educational network resources are examined for the increase of efficiency of educational process and realization of the personality-oriented teaching in the environment of electronic education metodix complexes.

Keywords: *informative educational environment, electronic education metodix complex, educational network resource, network technologies, hypertext, personality-oriented teaching.*

УДК 377.018

Галамбош Г. В.

ПЕДАГОГІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ”

Стаття присвячена обґрунтуванню змісту інтегрованого навчальної дисципліни “Технологічний практикум” та проблемі дидактичного відбору навчального матеріалу.

Ключові слова: *інтеграція, педагогічне проектування, інтеграція змісту навчальної дисципліни, технологічний практикум, відбір навчального матеріалу.*

Освіта є однією з найважливіших соціальних підсистем, яка відображає стан загального державного та соціального розвитку країни.

Сучасна система вищої педагогічної освіти покликана не лише розвивати інтелект майбутніх фахівців, підвищувати їх можливості, а й практично орієнтувати, керувати увагою і діями студентів, стимулювати їх самостійне навчання і розвиток, формувати інноваційний і креативний потенціал.

Головною метою навчально-виховного процесу є формування освіченої, всебічно розвиненої особистості, підготовленої до самостійного життя і активної перетворювальної діяльності в умовах сучасного високотехнологічного, інформаційного суспільства для реалізації творчого потенціалу.

Сучасні педагогічні проблеми часто вирішуються шляхом створення та впровадження в освітній процес інноваційних технологій, що стосуються як педагогічної, так і управлінської діяльності. Сьогодні на одне з перших місць у теорії та практиці освітньої діяльності виходить метод проектування, у якому пріоритети надаються, зокрема прогнозуванню результатів педагогічної діяльності та їх впливу на життя та здоров'я підростаючого покоління.

Аналіз педагогічної теорії та практики засвідчує, що педагогічне проектування стає принципово новим засобом реалізації стратегічних змін в освіті в умовах динамічних перетворень у суспільстві. Проектування вважається вченими однією з технологій переходу до інноваційної освіти, визначається провідною тенденцією освіти майбутнього [2].

У вітчизняній педагогічній науці педагогічне проектування трактується як самостійна поліфункціональна педагогічна діяльність, обумовлює створення нових або перетворення наявних умов процесу виховання і навчання (В. Беспалько). Серед основних функцій проектної діяльності прийнято виділяти дослідницьку, аналітичну, прогностичну, перетворюючу, нормується. Для проектування також характерна конструктивність, тобто націленість на отримання абсолютно певного практично значущого результату на основі прогностичного знання. Цим проектна діяльність відрізняється від простого виявлення та опису загальних педагогічних закономірностей, властивих, наприклад, науково-педагогічній діяльності.